

**CZYTAJ
NAS:**

• **CO TYDZIEŃ
W GAZECIE**
• **CODZIENNIE
W INTERNECIE**

Nr 42 (964)
WTOREK 18.10.2022

NOWY KURIER
mławski.pl

ISSN 1731-9056 NR INDEKSU 382302
NAKLAD PONIZEJ 15000 EGZ.

CENA 2,80 Zł
(w tym 5% VAT)

DZIERZGOWO GRUDUSK LIPOWIEC MŁAWA RADZANÓW STRZEGOWO STUPSK SZREŃSK SZYDŁOWO WIECZFŃA WIŚNIEWO

WYBIEG DLA PSÓW CIESZY MŁAWIAN

PRZY UL. LESZCZYŃSKIEGO W MŁAWIE POWSTAŁ WYBIEG DLA PSÓW. SĄ NA NIM SPECJALNE URZĄDZENIA I ZABAWKI, KTÓRE POZWALAJĄ WŁAŚCICIELOM CZWORONOGÓW NA AKTYWNA ZABAWĘ ZE SWOIMI PUPILAMI. WYBIEG ZBUDOWANO NA NIEZAGOSPODAROWANYM TERENIE POKRYTYM TRAWĄ. **S. 4**

ISSN 1731-9056

4 2

9 771731 905506 >

WYSTAWA ZDZISŁAWA KRUSZYŃSKIEGO

SZTUKA || S. 5

■ „Historia w portretach zapisana - Zdzisław Kruszyński 40 lat twórczości” — pod takim tytułem w Galerii Brama Bielańska zorganizowano wystawę prac mławskiego artysty. Na wernisaż przybyło ponad 70 osób.

TRZECI ETAP ALEI ŚW. WOJCIECHA

INWESTYCJE || S. 3

■ Podpisano umowę na wykonanie III etapu Alei św. Wojciecha w Mławie. Dokument sygnowali 12 października Burmistrz Miasta Mława Sławomir Kowalewski i Skarbnik Miasta Mława Justyna Aptewicz oraz szefowie firmy KRUSZ-BET PLUS z Uniszek Zawadzkich.

PRZED NAMI JOKER MŁAWA CUP III

SPORT || S. 3

■ Stowarzyszenie Joker Mława oraz Dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Mławie zapraszają na Nocny Turniej Piłki Nożnej Joker Mława Cup III. Turniej odbędzie się wpiątek 28 października na obiektach MOSiR w Mławie.

EMERYTURY PÓJDA W GÓRĘ

Wiemy już, jak ma wyglądać przyszłoroczna waloryzacja emerytur i rent. Raz, że będzie rekordowa, a dwa, że mieszana — kwotowo-procentowa. I tak minimalna podwyżka ma wynieść 250 zł, a najniższa emerytura ma wynosić 1.588,44 zł.

Czeka nas najwyższa podwyżka emerytur od dekady. Według projektu przygotowanego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, który trafił do konsultacji, przyszłoroczna waloryzacja świadczeń będzie kwotowo-procentowa. Zyskają osoby, które mają najniższe emerytury, ale nie wszyscy.

DOROCZNA MARCOWA WALORYZACJA

Co roku w marcu jest waloryzacja emerytur i rent. A waloryzacja emerytur i rent to — przypomnijmy — rekompensata za wzrost cen towarów i usług. Chodzi o to, żeby nie spadała siła nabywcza świadczeń.

Emerytury i renty podlegają waloryzacji co roku od 1 marca, a jej wysokość zależy od dwóch czynników. Bierze się pod uwagę średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku zwiększony o co najmniej 20 proc. realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku.

W tym roku waloryzacja była rekordowa, bo 7-procentowa, ale w grudniu ubiegłego roku inflacja wyniosła 8,6 proc. w stosunku do grudnia 2020 r., a teraz, jak wynika z szybkiego szacunku GUS, inflacja we wrześniu wyniosła rok do roku 17,2 proc. W stosunku do sierpnia wzrosła o 1,6 proc. To najwyższy poziom inflacji od lutego 1997 r. Najbardziej zdrożały nośniki energii,

W przyszłym roku minimalna podwyżka ma wynieść 250 zł, a najniższa emerytura wynosić będzie 1.588,44 zł

Oskar Sobolewski – ekspert z Rynku Emerytalnego i założyciel Debaty Emerytalnej

szczególnie opał oraz żywność. Drożyzna daje się wszystkim we znaki, a już szczególnie emerytom. Toteż bardzo czekają na waloryzację, która w założeniu ma zrównoważyć im wyższe koszty życia.

Przyszłoroczna waloryzacja będzie rekordowa i mieszana, czyli kwoto-

wo-procentowa. Według założeń projektu wszystkie świadczenia wzrosną o 13,8 proc., a minimalna podwyżka ma wynieść 250 zł. Co oznacza, że najniższa emerytura wzrośnie do 1.588,44 zł (obecnie 1.338,44 zł).

Gwarantowana podwyżka, czyli 250 zł, będzie dotyczyć osób, których emerytura czy renta wynosi maksymalnie 1.812 zł.

Jednak to, że rząd zakłada waloryzację na poziomie 13,8 proc., wcale nie oznacza, że tak będzie, bo może być wyższa.

ILE WYNIESIE WALORYZACJA W 2023 R.?

Ile wyniesie rzeczywista waloryzacja, tak naprawdę będziemy wiedzieć, jak GUS poda w styczniu 2023 r. poziom inflacji i wzrostu wynagrodzeń w 2022 r. Choć z pew-

nością jedno jest pewne — przyszła waloryzacja znowu będzie rekordowa. Czy proponowana waloryzacja zrekompensuje seniorom wzrost kosztów życia?

— Patrząc po prognozach inflacji w czwartym kwartale, to waloryzacja zapowiada się wyższa niż 13,8 proc, ale raczej trudno będzie zrekompensować ten wzrost cen towarów i usług — mówi Oskar Sobolewski, ekspert z Rynku Emerytalnego i założyciel Debaty Emerytalnej. — To jest trochę takie pudrowanie sytuacji, bo z jednej strony dajemy, a z drugiej zabieramy.

Jednak choć minimalna podwyżka świadczeń ma wynieść 250 zł, to nie wszystkie osoby z niskimi emeryturami dostaną taką podwyżkę. Dlaczego? Otóż podwyżka o 250 zł

ZYSKAJĄ OSOBY, KTÓRE MAJĄ NAJNIŻSZE EMERYTURY, ALE NIE WSZYSCY.

dotyczy minimalnej emerytury.

Obecnie emerytury w Polsce wypłacane są na zasadach kapitałowych. Oznacza to, że kwota wyliczana jest na podstawie zgromadzonych na koncie ubezpieczonego środków pochodzących z odprowadzanych na ubezpieczenie emerytalne składek. Kwoty są odpowiednio waloryzowane.

MIKROEMERYTURY

Jednak żeby otrzymać emeryturę minimalną, emeryt musi spełnić kilka warunków. Po pierwsze musi osiągnąć wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 dla mężczyzn). Drugim warunkiem jest wykazanie stażu pracy, który obecnie wynosi 20 lat dla kobiet oraz 25 lat dla mężczyzn.

Problem w tym, że obecnie jest już 338 tys. emerytów, którzy nie wypracowali minimalnego stażu gwarantującego im prawo do minimalnej emerytury, czyli obecnie 1.338,44 zł brutto (1.217,98 zł na rękę).

Są emeryci, którzy dostają kilkadziesiąt groszy emerytury.

Obecnie mikroemerytury stanowią około 10 proc. wszystkich świadczeń przyznanych na nowych zasadach. Zdecydowana większość tych osób, bo 82 proc., to kobiety. Szacuje się, że w 2025 r. liczba takich osób może wynieść nawet 500–600 tys.

Problem groszowych emerytur rośnie, dlatego ma się zmienić sposób wypłacania mikroemerytur, choć tu nie jest jeszcze przesądzone. Są tylko propozycje.

Według jednej z nich osoby, które nie będą miały odpowiedniego stażu pracy (tu mówi się o 5, 10 lub 15 latach) albo nie zgromadzą na swoim koncie w ZUS odpowiednio dużo środków, by móc otrzymywać najniższe świadczenie, dostaną swoje środki w formie jednorazowej wypłaty.

Według innej propozycji środki te miałyby być wypłacane w formie skumulowanej, np. raz w roku. Taka wypłata mogłaby być połączona z wypłatą „trzynastki”, do której dziś prawo mają wszyscy emeryci.

Według wyliczeń ministerstwa rodziny prognozowany koszt waloryzacji o 13,8 proc. szacowany jest na ok. 39,5 mld zł. Natomiast dodatkowy koszt, wynikający z podniesienia najniższej emerytury do 1.588,44 zł miesięcznie, to ok. 2,3 mld zł. To oznacza, że według założeń marcowej waloryzacji będzie kosztować łącznie prawie 42 mld zł.

Andrzej Mielnicki

TRZECI ETAP ALEI ŚW. WOJCIECHA

– To jest inwestycja dla całego Mazowsza Północnego i nie tylko, właściwie dla całej Polski – mówiła podczas podpisania umowy na wykonanie III etapu Alei św. Wojciecha w Mławie Poseł na Sejm RP Anna Cicholska.

Dokument sygnowali w środę 12 października 2022 r. Burmistrz Miasta Mława Sławomir Kowalewski i Skarbnik Miasta Mława Justyna Aptewicz oraz szefowie firmy KRUSZ-BET PLUS z Uniszek Zawadzkich, która inwestycję będzie realizowała: prezes zarządu Dariusz Kruszewski i jego zastępca Adam Chmieliński.

– Inwestycja jest bardzo cenna z wielu powodów. To ciąg komunikacyjny i rekreacyjny. Widzimy, jak już są wykorzystywane etapy,

które dotychczas zostały zrobione i jakie jest ożywienie inwestycyjne: przy pierwszym etapie powstało wspaniałe centrum handlowe, przy drugim – ośrodki mieszkaniowe z budynkami wielorodzinnymi i powstające różne firmy. Trzeci etap również bardzo ożywi inwestycje naszego miasta – mówił Burmistrz Sławomir Kowalewski.

Wyraził też swoją wdzięczność obecnej na podpisaniu umowy posł Annie Cicholskiej.

– Serdecznie pani dziękuję za to wsparcie i deklarację

kolejnych działań – zwracał się do parlamentarzystki (na wykonanie inwestycji Miasto Mława pozyskało dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych).

– To jest inwestycja dla całego Mazowsza Północnego i nie tylko, właściwie dla całej Polski, bo Mława jest ważnym miastem komunikacyjnym na trasie Warszawa – Wybrzeże. Cieszę się bardzo, że pan

burmistrz takie inwestycje realizuje. Miasto Mława jest jednym z miast, które stoją w czołówce, jeżeli chodzi o pozyskiwanie środków zewnętrznych, głównie z budżetu państwa. To wzorcowy przykład współpracy – chwaliła posł Anna Cicholska.

Przypomnijmy, że trzeci odcinek Alei św. Wojciecha łączy ulicę Płocką z drogą krajową nr 7. W ramach zadania zostanie wykonane także połączenie z ul. Smolarnia. Wraz z dwoma poprzednimi etapami traktu utworzy wygodny i bez-

pieczny ciąg komunikacyjny między ul. Graniczną a „starą siódmką”.

Wyłoniony w postępowaniu przetargowym wykonawca – firma KRUSZ-BET PLUS z Uniszek Zawadzkich – zrealizuje inwestycję za 28.843.257,96 zł w ciągu 23 miesięcy od podpisania umowy z Miastem Mława.

Spotkanie, podczas którego podpisano umowę na realizację zadania, poprowadzi Wioletta Mikucińska z Wydziału Komunikacji Społecznej i Medialnej Urzędu Miasta Mława.

KN / KSM

PRZED NAMI JOKER MŁAWA CUP III

Turniej ma formułę otwartą. Grać mogą osoby powyżej 16 roku życia, zarówno amatorzy jak i osoby zrzeszone, grające w klubach w lokalnych ligach piłkarskich.

– Liczymy na kolejną udaną imprezę piłkarską w Mławie. Zapowiada się fajna zabawa. Już dziś udział potwierdziło kilka zespołów z innych miast, w tym bardzo mocne eki-

py „Tanatos” z Warszawy, „Czarki” z Przasnysza czy też drużyna „No Name” z Drobiną, która ostatnio doskonale prezentowała się w podobnych zawodach. Liczymy jeszcze na potwierdzenie reprezentantów z Ciechanowa i Płońsk. Na starcie na pewno nie zabraknie lokalnych ekip z zawodnikami Joker Mława na czele, występującymi w roli gospodarza – komentuje

Zbigniew Krystkiewicz, prezes Stowarzyszenia Joker Mława.

– Prawdopodobnie będziemy grać na trzech boiskach jednocześnie. Zależy

to od ilości zgłoszonych drużyn. Już dziś mamy 8 ekip, więc należy spodziewać się fajnej, męskiej rywalizacji – dodaje Krystkiewicz.

Zawody zaczynają się od godz. 19.00. Organizatorzy zapewniają ciepły posiłek, gorącą herbatę i wodę dla wszystkich uczestników. Nie zabraknie oczywiście cennych nagród, pucharów, statuetek indywidualnych a także nagród rzeczowych. Zaplanowano ponadto kilka konkursów sprawnościowych. Zarówno zawodnicy jak obecni kibice będą mogli zdobyć statuetki tzw.

„Turbo Jokery” oraz nagrody rzeczowe.

Realizacja zawodów została dofinansowana ze środków: budżetu województwa mazowieckiego, budżetu miasta Mława, budżetu starostwa powiatowego w Mławie.

Honorowy patronat nad zawodami objęli Burmistrz Miasta Mława Sławomir Kowalewski oraz Prezes Mazowieckiego Związku Piłki Nożnej Sławomir Pietrzyk.

MIAŁ PONAD 3,5 PROMILA ALKOHOLU I PROWADZIŁ AUTO

Bezpieczeństwo zależy od każdego z nas. W niedzielę 9 października rano przypadkowy świadek zatrzymał na terenie Mławy nietrzeźwego kierującego seatem. 47-letni kierowca miał w organizmie ponad 3,5 promila alkoholu. Jadąc wiaduktem, zjechał na przeciwny pas ruchu, wjechał na pas zieleni i uderzył w barierki ochronne.

Przypadkowy świadek odebrał kompletnie pija-

nemu mężczyźnie kluczyki i powiadomił Policję. Kierowca seat'a jechał wiaduktem, nie panując nad pojazdem. W pewnym momencie zjechał z jezdni na pas zieleni i uderzył w barierki ochronne.

Zatrzymany 47-letni mieszkaniec powiatu mławskiego miał w organizmie ponad 3,5 promila alkoholu. Jak oświadczył interweniującym policjantom, nocą pił wódkę u znajomych, kilka

kilometrów dalej, potem postanowił wrócić do domu.

Zamiast do domu, trafił jednak do policyjnego aresztu. Za przestępstwo kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości, grozi mu wysoka grzywna oraz kara

do 2 lat pozbawienia wolności. Postępowanie prowadzi mławska komenda Policji.

Odpowiedzialne zachowanie przypadkowego świadka dowodzi zasadzie, że bezpieczeństwo na drodze zależy od każdego z nas. Twoja reakcja ma ogromne znaczenie. Jeśli widzisz niebezpieczną sytuację, wystarczy zadzwonić pod numer alarmowy 112 i przekazać informację Policji.

Asp.szt. Anna Pawłowska

REKLAMA

STAROSTA MŁAWSKI

informuje, że na tablicach ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Mławie przy ul. Reymonta 6 i Stary Rynek 10 oraz na stronie internetowej www.bip.powiatmlawski.pl, w zakładce Ogłoszenia i informacje/Ogłoszenia geodezyjne zostaną wywieszone wykazy:

1. w okresie 20.10-10.11.2022 r. wykaz nieruchomości, stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do dzierżawy na czas oznaczony 5 lat, obejmującej części działki nr 3441 położonej w Mławie,
2. w okresie 20.10-10.11.2022 r. wykaz nieruchomości, stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do sprzedaży, obejmującej działkę nr 135/2 położoną w obrębie Krery, gm. Dzierzgowo,
3. w okresie 14.11-5.12.2022 r. wykaz nieruchomości, stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do dzierżawy na czas oznaczony 3 lat, obejmującej części działek nr nr 3441 i 3510 położonych w Mławie.

WYBIEG DLA PSÓW CIESZY MŁAWIAN

Przy ul. Leszczyńskiego w Mławie powstał wybieg dla psów. Są na nim specjalne urządzenia i zabawki, które pozwalają właścicielom czworonogów na aktywną zabawę ze swoimi pupilami.

Wybieg zbudowano na niezagospodarowanym terenie pokrytym trawą. W ramach projektu powstało ogrodzenie w kształcie koła o średnicy ok. 25 m i zamontowano urządzenia sportowo-zabawowe dla psów: tunel do przejścia „domek”, tor z rurek, pojedynczą obręcz, dużą równoważnię, mały szalás, wąską kładkę, potrójną platformę, płotek stały „kość”, obręcz do przeskoków, słupki do slalomu.

Pojawiły się też ławki parkowe, kosze na zwierzęce odchody, toaleta dla psa, wiatra oraz wieszak na smycze. Łączny koszt wykonania wszystkich prac to blisko 100.000 złotych.

KSM

fot. Beata Barwińska

WYSTAWA PRAC ZDZISŁAWA KRUSZYŃSKIEGO

„Historia w portretach zapisana - Zdzisław Kruszyński 40 lat twórczości” — pod takim tytułem w Galerii Brama Bielańska zorganizowano wystawę prac mławskiego artysty. Na wernisaż przybyło ponad 70 osób.

Prace mławskiego artysty Zdzisława Kruszyńskiego pojawiły się w Galerii Brama Bielańska. Jak sam tytuł wskazuje ekspozycja składa się z portretów, a ściślej z portretów osób związanych z Mławą, tych współczesnych i historycznych.

Jak czytamy na stronie Facebook galerii o wernisażu: „wydarzenie zgromadziło ponad 70 osób. Na wystawie pojawiły się zorganizowane wycieczki ze Związku Twórców Ziemi Zawkrzeńskiej w Mławie,

Fot. Materiały Galerii Brama Bielańska

Powiatowe Centrum Kultury i Sztuki w Ciechanowie i Liceum Ogólnokształcącego nr 52 w Warszawie oraz indywidualni goście.

Wernisaż rozpoczął kierownik Działu Historii i Badań Naukowych, kurator wystawy Maciej Jakubowski, który przywitał obecnych gości, opowiedział o dorobku Zdzisława Kruszyńskiego i misji promowania dzieł sztuki o charakterze niepodległościowym w Muzeum Niepodległości w Warszawie.

Następnie głos zabrał z-ca dyrektora ds. admi-

nistracyjnych Tomasz Jagodziński, który pogratulował artyście portretów, a także przywitał „Mławę w Warszawie”. Kolejnymi mówcami byli: Radny Sejmiku Województwa Mazowieckiego Konrad Wojnarowski oraz burmistrz Miasta Mława Sławomir Kowalewski. Na zakończenie głos zabrał bohater dzisiejszego wydarzenia Zdzisław Kruszyński, który podziękował Muzeum Niepodległości za organizację wystawy, gościom z regionu za przybycie i zachęcił do oglądania obrazów.”

Podczas wernisażu zaprezentowano także katalog wydany przez Muzeum Niepodległości w Warszawie. Odbędzie się również losowanie pięciu obrazów autorstwa Zdzisława Kruszyńskiego.

Wystawę można oglądać do 6 listopada 2022 r. Ekspozycję objął patronatem Marszałek Województwa Mazowieckiego.

Wystawa „Historia w portretach zapisana - Zdzisław Kruszyński 40 lat twórczości” znajduje się w Galerii Brama Bielańska.

PIŁ PRZEZ KILKA DNI, PRZYJECHAŁ PIJANY DO SKLEPU

Policjanci z posterunku w Szydłowie zatrzymali na parkingu sklepu w gminie Stupsk nietrzeźwego mężczyznę, który kierował volvo, mając w organizmie ponad 2,4 promila alkoholu.

Pomimo ciągłych apeli o trzeźwość za kierownicą oraz licznych kontroli, wciąż nie brakuje osób, które po alkoholu wsiadają za kierownicę.

Interwenującym policjantom tłumaczą najczęściej: „bo myślałem, że się uda”, „bo czuję się dobrze”. Kilka dni temu, zatrzymano kolejnego

Fot. Zbigniew Woźniak

nietrzeźwego kierowcę. 43-latek miał w organizmie ponad 2,4 promila alkoholu.

Interwenujący patrol z posterunku Policji w Szydłowie zatrzymał nietrzeźwego, kierującego

volvo, na parkingu sklepu w gminie Stupsk.

W rozmowie z policjantami, 43-letni mieszkaniec Mławy oświadczył, że pije alkohol od kilku dni. W trakcie kontroli miał w organizmie ponad 2,4 promila.

Jego samochód został odholowany, a zatrzymany kierowca trafił do policyjnego aresztu.

Za przestępstwo kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości grozi mu wysoka grzywna oraz kara do 2 lat pozbawienia wolności. Postępowanie prowadzi mławska komenda Policji.

Informacja KPP

ŁADNIEJ PRZY MISJONARSKIEJ

Autor: materiały UM Mława

Teren na ul. Misjonarskiej w Mławie

Miasto odświeżyło teren zielony przy ul. Misjonarskiej w Mławie (w pobliżu skrzyżowania z ul. Chrobrego). Gdy nasadzone rośliny się rozwiną, będzie tam naprawdę przyjemnie spędzać wolny czas. Teren zielony został „wzmocniony” poprzez rozplantowa-

nie ziemi oraz obsianie świeżą trawą i nasadzenia drzew i krzewów liściastych. Przy trzepaku został wykonany chodnik. Prace wykonało na zlecenie Miasta Mława Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Mławie. **KN / KSM**

ZRÓB COŚ DLA SIEBIE, ZBADAJ SIĘ

Rak jest chorobą cywilizacyjną. Zachorowaniu sprzyja otyłość, nieregularny tryb życia, brak aktywności fizycznej — wylicza dr n. med. Agnieszka Jagiełło-Gruszczyńska, onkolog kliniczny z Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie — Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie.

dr n. med. Agnieszka Jagiełło-Gruszczyńska, onkolog kliniczny z Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie

— To tylko jeden z ostatnich nagłówków z gazet, który zobaczyłam: „eksperci alarmują, że Polki coraz częściej chorują i umierają na raka piersi”. Ocenia się, że rocznie około 20 tysięcy kobiet w Polsce choruje na raka piersi. Pani praktyka to potwierdza?

— Tak, liczba zachorowań na raka piersi zdecydowanie rośnie. Tak dzieje się szczególnie w krajach wysoko rozwiniętych, jak i rozwijających się. Wynika ze stylu życia i cywilizacyjnych uwarunkowań. Kobiety coraz później decydują się na dziecko, mają ich mniej, lub wcale, co sprawia, że rośnie ryzyko zachorowania na raka piersi. Wśród czynników sprzyjających jest również wczesne wystąpienie pierwszej miesiączki i późny wiek wystąpienia ostatniej miesiączki. Dodatkowo kobiety później wchodzi w menopauzę, co osiagają m.in. dzięki zastosowaniu hormonoterapii.

Im dłużej trwa czynność jajników, im dłużej trwają cykle miesięczne, tym większe jest prawdopodobieństwo zachorowania na raka piersi. Obecnie najczęściej wykrywany jest bowiem rak hormonalnie zależny.

— Rak piersi jest dziś chorobą cywilizacyjną?

— Tak, zachorowaniu sprzyja otyłość, nieregularny tryb życia, nadużywanie alkoholu. Szacuje się, że otyłość i brak ruchu odpowiadają za 20-30 procent przypadków zachorowań na raka piersi. Czynnikiem sprzyjającym są też zaburzenia rytmu snu. Ocenia się, że kobiety pracujące przez wiele lat na nocnej zmianie mają zwiększone ryzyko zachorowania na raka piersi, ponieważ praca zmianowa może powodować niekorzystne zmiany hormonalne. To również kolejny czynnik, który powoduje, że mogą częściej zapadać na raka piersi.

— Chorują też coraz młodsze kobiety?

— Tak, to prawda.

— Ile lat miała pani najmłodsza pacjentka?

— To 24-letnia pacjentka z rozsiazanym rakiem piersi. Zachorowała mając 22 lata.

— W jakim wieku więc zacząć badać piersi?

— Uważam, że każda kobieta powyżej 16 roku życia powinna już uczuć się samobadania piersi. Ten nawyk powinno rozwijać się już u nastolatek. To ważne, choć w grupie wiekowej do 25 roku życia rzadko zdarzają się zachorowania. Jeśli jednak kobieta zacznie w tak młodym wieku, jest większa szansa, że wyrobi w sobie nawyk samobadania

Październik jest miesiącem walki z rakiem piersi

piersi i będzie to badanie przeprowadzać raz w miesiącu. I będzie to robić później przez całe życie. Jeśli samobadanie piersi wejdzie w nawyk, szybciej zauważy nieprawidłowości w budowie piersi, wyczuje niewielki nawet guzek.

— A co powinno nas zaniepokoić?

— Zaniepokoić powinna każda zmiana, wciągnięcie skóry, wyciek, zwłaszcza krwisty, zbrodawki, objaw tzw. skórki pomarańczowej. To też pogrubienie czy zaczerwienienie skóry, powiększone pachowe węzły chłonne. Przede wszystkim jednak guzek w piersi. Trzeba też pamiętać, że około 20 proc. guzków w piersi to zmiany złośliwe, pozostałe są zmianami łagodnymi. To, że wycujemy guzek w piersi, nie zawsze oznacza, że to już rak. Musimy zgłosić się do lekarza, który oceni dalszą ścieżkę postępowania, zleci wykonanie USG czy inne badania, mammografię czy biopsję. To biopsja pokaże, jakiego charakteru jest zmiana. Jeżeli guzek okaże się rakiem, trzeba zgłosić się do ośrodka

onkologicznego i podjąć leczenie, które z kolei zależy od dwóch czynników: od stopnia zaawansowania raka i podtypu biologicznego raka.

— Kiedy trzeba wykonać mammografię?

— Badania nie wskazują, by mammografia jako screening była dedykowana kobietom w młodszych wiekach. Mammografia jako screening obowiązuje w Polsce od 50. roku życia. Zdecydowanie warto wykonywać mammografię, która jest finansowana przez NFZ od 50. roku życia, ponieważ szczyt zachorowań na raka piersi, mimo że dziś chorują częściej młode kobiety, przypada na czas menopauzy. Czyli są to kobiety pomiędzy 50 a 69 rokiem życia. Warto z tego badania korzystać. Dzięki mammografii screeningowej jesteśmy w stanie wykryć taki guz w piersi, którego nie można jeszcze wyczuć palpacyjnie. Mammografia pokazuje również mikrozapalenie. To powoduje, że możemy pacjentkę wykrytą nieprawidłowością w mammografii znacznie

wcześniej zdiagnozować i rozpocząć leczenie.

— Na czym polega?

— Rokowanie, czy uda nam się kobietę wyleczyć trwale czy też nie, zależy od stopnia zaawansowania w momencie rozpoznania. Leczenie zależy od stopnia zaawansowania raka i podtypu biologicznego raka, jak już wspominaliśmy wcześniej. Zależy również od wielkości guza, od tego, czy zajęte były już pachowe węzły chłonne. Jeśli chodzi o leczenie chirurgiczne, jeżeli kobieta zgłasza się na wczesnym etapie rozpoznania raka, jest możliwe leczenie oszczędzające, w czasie którego usuwa się tylko fragment piersi i pojedynczy węzeł chłonny, tzw. wartowniczy z pachy. Jeśli nowotwór jest bardziej zaawansowany, trzeba usunąć całą pierś.

— A jak o profilaktykę powinny zadbać kobiety, w których rodzinie były przypadki raka piersi?

— Tak, mamy tzw. rodzinne zachorowania na raka piersi, które najprawdopodobniej są związane z uwarunkowaniami genetycznymi. Coraz częściej też jesteśmy w stanie wykryć mutację w genach, które odpowiadają za zachorowanie na raka piersi. To znane mutacje w genach BRCA1 i BRCA2, ale też mutacje w genie CHEK czy PALB. Coraz więcej jest mutacji, gdzie możemy skojarzyć ich obecność ze zwiększonym ryzykiem zachorowania na raka piersi. W takim przypadku pacjentki obejmuje się innym zakresem badań. Uważam, że jeśli w rodzinie występują zachorowania na raka, szczególnie u bliższych krewnych poniżej 50.

roku życia, to warto zrobić badania genetyczne. Wtedy wiemy, że jesteśmy w grupie ryzyka, że powinniśmy bardziej na siebie uważać, pamiętać o badaniach profilaktycznych. To nie dotyczy przecież raka piersi, ale też raka jajnika, trzustki, prostaty u mężczyzn. To są nowotwory związane z mutacją genu BRCA.

— Październik jest miesiącem walki z rakiem piersi.

Mówimy o profilaktyce, ale czy Polki chętniej zgłaszają się na badania?

— Myślę, że widać, że badają się chętniej, niż było to jeszcze 20 lat temu czy nawet 10 lat temu. Pomagają kampanie w mediach czy inne akcje informacyjne. Niewątpliwie też panuje większa świadomość. Wciąż jednak jest grupa kobiet, która uważa, że zachorowanie na raka ich nie dotyczy, nie badają się, lekceważą ryzyko, nie stosują się do zaleceń. Są też kobiety, które tak bardzo boją się zachorowania, że nie badają się.

— Coraz więcej celebrytów mówi o raku. Wśród nich była Angelina Jolie, która podjęła decyzję o prewencyjnej mastektomii i usunięciu jajników. To może pomóc oswoić strach przed badaniami?

— Myślę, że dobrze, jeżeli osoba publiczna czy influencerzy, osoby znane, mówią o profilaktyce nowotworów, pokazują, że badają się. To działa na korzyść. Jeśli znana osoba pokazuje, że robi coś dla siebie, że dba o siebie, to dużo ludzi robi to samo. Nawet apelowałabym do wszystkich influencerów, by pokazały, że w październiku poszły na mammografię czy USG. To naprawdę ma znaczenie.

Katarzyna Janków-Mazurkiewicz

DZIECI CORAZ DŁUŻEJ KORZYSTAJĄ Z INTERNETU

Po pandemii dzieci coraz więcej i coraz dłużej korzystają z internetu - powiedział PAP Łukasz Wojtasik z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, który brał udział w zorganizowanej w Warszawie dwudniowej konferencji poświęconej bezpieczeństwu dzieci i młodzieży w internecie.

Z roku na rok dzieci coraz dłużej korzystają z internetu. Postępowało to wraz z rozwojem i dostępnością technologii. Natomiast przez ostatnie dwa pandemiczne lata, które były bez precedensu w krótkiej historii mediów elektronicznych, nastąpił ogromny wzrost czasu spędzonego przed ekranami. Według badań NASK (Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej - PAP) wynosi on obecnie średnio 12 godz. dziennie. To o 20 proc. więcej niż przed pandemią — powiedział PAP Łukasz Wojtasik z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. Zdalna edukacja, praca w trybie on-line i brak alternatywy w związku z izolacją odbiły się niekorzystnie również na

najmłodszych. Lockdown sprawił, że rodzice i dzieci częściej „przesiadują” w internecie. Jak zaznaczył ekspert, życie „wreality” zastępują maluchom bajki z sieci. — Pojawilo się wiele problemów i nowych zjawisk. Jednym z nich jest to, że spadł bardzo wiek dzieci, które korzystają z mediów społecznościowych,

czyli Tik-Toka, Instagrama, Youtubea. Te serwisy, z których można korzystać od 13. roku życia, ale korzystają z nich dzieci w wieku wczesnoszkolnym, a nawet przedszkolaki — podsumował Łukasz Wojtasik. 16. Międzynarodową Konferencję „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie” zorganizowały Naukowa i Akade-

micki Sieć Komputerowa i Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę. Debatowano m.in. na temat gamingu, umiejętnościach cyfrowych istotnych dla bezpieczeństwa nastolatków w sieci,

**12 GODZIN — TYL
DZIENNE SPĘDZAJĄ
DZIECI PRZED
EKRAMAMI MEDIÓW
ELEKTRONICZNYCH.**

a także o ochronie dzieci przed brutalnymi przekazami związanymi z wojną. — Rewolucja cyfrowa to wielka szansa dla młodego pokolenia, ale też wielkie wyzwanie dla wszystkich,

aby technologia sprzyjała rozwojowi dzieci i młodzieży, otwierała im nowe możliwości realizacji swoich pasji, budowania kariery, czy wspierała ich relacje rówieśnicze, a nie stała się zagrożeniem dla ich przyszłości i teraźniejszości. Cyfryzacja jest wielką szansą dla młodego pokolenia, dlatego od lat we współpracy z NASK-iem podnosimy świadomość oraz bezpieczeństwo młodzieży w świecie cyfrowym — powiedział na otwarciu konferencji Adam Andrusekiewicz, sekretarz stanu w KPRM ds. cyfryzacji.

(PAP) Maciej Marcinek

POŚCIG ZA NIETRZEŻWYM KIEROWCĄ

Trwają czynności mławskiej Policji w sprawie nietrzeźwego kierowcy, który próbował uniknąć kontroli, uciekając przed patrolem. Został zatrzymany i obywatelniony chwilę później. W trakcie pościgu uszkodził swój pojazd, popełniał liczne wykroczenia. Został osadzony w policyjnym areszcie, grozi mu wysoka kara. Do zdarzenia doszło w niedzielę 9 października, chwilę po północy. Zatrzymany, to 39-letni mieszkaniec Mławy. Patrol prewencji zauważył podejrzane zachowanie kierowcy peugeota w pobliżu centrum Mławy. Na widok interweniującego patrolu, wydającego sygnały świetlne i dźwię-

kowe do zatrzymania się, kierowca ruszył do ucieczki ulicami miasta. Kilka ulic dalej, wjechał na wysepkę oddzielającą pasy jedni i uszkodził pojazd. Uszkodzonym pojazdem przejechał jeszcze kilka ulic, po czym porzucił samochód i już pieszo próbował uciec policjantom. Został zatrzymany i obywatelniony chwilę później. Okazało się, że zatrzymany, nietrzeźwy kierowca

stracił prawo jazdy miesiąc wcześniej. W organizmie miał ponad 0,8 promila alkoholu. Od kierowcy pobrano krew do badań na zawartość alkoholu. Jego rajd ulicami miasta zakończył się osadzeniem w policyjnym areszcie. 39-letniemu nietrzeźwemu piratowi drogowemu grozi kara do 5 lat pozbawienia wolności. Postępowanie prowadzi mławska komenda Policji.

Informacja KPP

przetarg

Wyciąg z ogłoszenia o pierwszym przetargu pisemnym nieograniczonym

Burmistrz Miasta Mława

**ogłasza pierwszy przetarg pisemny nieograniczony
na sprzedaż zabudowanej nieruchomości komunalnej
oznaczonej w ewidencji gruntów m. Mławy, obręb 10, jako działka nr 4376
o pow. 0,2026 ha, położonej przy ul. Warszawskiej.**

Nieruchomość jest zabudowana drewnianym budynkiem mieszkalnym wielolokalowym i drewnianym budynkiem gospodarczym, przeznaczonymi do rozbiórki.

Nieruchomość jest położona na terenie, dla którego nie ma obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Nieruchomość ma urządzoną księgę wieczystą PL 1M/00047789/7. Nieruchomość jest położona na obszarze układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków na podstawie decyzji nr 1179/2012 z dnia 09.11.2012 Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Ewentualna przebudowa kolidujących sieci uzbrojenia technicznego terenu oraz wyznaczenie punktów granicznych nastąpi na koszt nabywcy.

Cena wywoławcza: **425 300,00 zł (słownie złotych: czterysta dwadzieścia pięć tysięcy trzysta 00/100).**

Wadium: **42 530,00 zł (słownie złotych: czterdzieści dwa tysiące pięćset trzydzieści 00/100).**

Sprzedaż nieruchomości korzysta ze zwolnienia z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatku od towarów i usług.

Pisemne oferty należy składać w kancelarii Urzędu Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19, w terminie do dnia **18.11.2022 r.** w zamkniętych kopertach zaadresowanych: Burmistrz Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19 i opatrzonych napisem „Pierwszy przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości nr 4376 – ul. Warszawska”.

Część jawna przetargu odbędzie się w dniu 22.11.2022 r. o godz. 10.00 w Urzędzie Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, dawna sala ślubów. Część jawna przetargu odbywa się w obecności oferentów. Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz opublikowane na stronie internetowej Urzędu Miasta Mława w Biuletynie Informacji Publicznej: www.mlawa.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Urzędzie Miasta Mława, Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego, ul. Stary Rynek 19, pok. 13, tel. 23 654 32 53 wew. 401.

MIECZ CELTYCKI Z BOŃKOWA KOŚCIELNEGO

Jesienią 2017 roku rolnik Edward Wojtaś znalazł żelazny miecz podczas prac ornych na swoim polu w Bońkowie Kościelnym w gminie Radzanów. Historię tą przybliża dziś na łamach Nowego Kuriera Mławskiego Andrzej Grzymkowski.

Znalezisko pan Edward zgłosił do Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w Mławie. Wyjazd do Bońkowa Kościelnego pozwolił ustalić miejsce znalezienia. Właśnie przygotowywana była duża wystawa czasowa przedstawiająca skarby Zawkrza, czyli odkrycia pozyskane w trakcie badań terenowych przez archeologa Andrzeja Grzymkowskiego.

„Po wstępnej konserwacji miecz został pokazany na wystawie przedstawiającej 45 lat badań archeologicznych na Zawkrzu. W sierpniu 2018 roku za zgodą Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Delegatura w Ciechanowie, przeprowadziłem archeologiczne ratownicze badania sondażowo - wykopaliskowe na nowo odkrytym starożytnym stanowisku w Bońkowie Kościelnym.

GRÓB CIAŁOPALNY OBSYPANY STOSEM

Stanowisko zostało oznaczone jako nr 15 na arkuszu 41-59 według AZP. Udało nam się nawiązać do miejsca znalezienia żelaznego miecza celtyckiego sprzed dwóch tysięcy

Fot. Zbigniew Zychowski

Obusieczny żelazny miecz celtycki bez części rękojeści i fragmentów pochwy, po konserwacji

lat. Chcieliśmy sprawdzić zasięg występowania starożytnych obiektów związanych z dawnym osadnictwem. Założyliśmy wykopy sondażowe w południowo - zachodniej części stanowiska, tam gdzie został znaleziony miecz żelazny z pozostałościami żelaznej pochwy.

Sprawdziliśmy również teren powierzchniowo przy pomocy detektorów - wykrywaczy metali, dzięki pomocy członków Oddziału Numizmatycznego w Mławie, który od 45 lat ma swoją siedzibę w Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej.

W wyniku tych działań znaleźliśmy ostrogę żelazną w warstwie darniowej i niżej rozorany zniszczony grób ciałopalny obsypany stosem z fragmentami czarnej ceramiki i spalonymi kośćmi ludzkimi (obiekt nr 8/18).

Ekipa badawcza wspomagana przez wolontariuszy – członków oddziału PTN w Mławie, od lewej: archeolog Andrzej Grzymkowski, członkowie PTN: Zbigniew Żychowski i Grzegorz Grabowski, Paweł Bartoszewski informatyk, student Filip van der Sluis i Jan Golec członek PTN. Zdjęcie wykonała archeolog Katarzyna Chmielewska

Nieco dalej została znaleziona wczesna brązowa zapinka z pierwszego wieku oraz pozostałości jamy ze śladami spalenizny, bez innego wyposażenia (obiekt nr 5/18). Zostały również odkryte pozostałości po jamach grobowych i gospodarczych, a także został znaleziony luźno tok żelazny (dolne okucie włóczni) prawdopodobnie z I wieku oraz dwie monety starożytne, spatynowane, tak zwane małe brązy, prawdopodobnie z III -IV wieku.

OSIEM INTERESUJĄCYCH OBIEKTÓW

Przebadaliśmy 120 m² powierzchni. Odkryliśmy osiem obiektów w różnym stopniu zachowania, z re-

gowały mocno zniszczonych. Wśród nich najciekawsze były:

— obiekt nr 1/2018, to jama bez materiału archeologicznego; obok od strony południowej znaleźliśmy część pochwy miecza; jest to nawiązanie do znaleziska miecza z fragmenta-

mi pochwy, z jesieni 2017 r. — obiekt nr 5/2018, to jama o wypełniku brunatno czarniawym bez materiału archeologicznego. Wyżej, w warstwie humusowej, została znaleziona nadtopiona zapinka z brązu, z ubytkami, typu A-236.

Bońkowo Kościelne 2018

Nadtopiona zapinka z brązu typu A-236 z I wieku, znaleziona obok ob. nr 5/2018

Bońkowo Kościelne 2018

Ostrogę żelazną znalezioną w warstwie darniowej nad rozorany grobem ciałopalnym; ob. nr 8/2018 z I wieku

CAŁKOWITA DŁUGOŚĆ MIECZA RAZEM Z TRZPIENIEM RĘKOJEŚCI TO 102 CENTYMETRY.

— obiekt nr 8/2018, to zniszczony, rozorany, grób ciałopalny obsypany stosem ze sporą ilością fragmentów ceramiki z czarnej popielnicy i spalonymi kośćmi ludzkimi. U góry w warstwie darniowej znaleźliśmy całą żelazną ostrogę częściowo pokrytą patyną ogniową. Obiekt pochodzi z pierwszej połowy pierwszego wieku.

Ekipa badawcza wspomagana przez wolontariuszy – członków oddziału PTN w Mławie (na zdjęciu poniżej, od lewej): archeolog Andrzej Grzymkowski, członkowie PTN: Zbigniew Żychowski i Grzegorz Grabowski, Paweł Bartoszewski informatyk, student Filip van der Sluis i Jan Golec członek PTN. Zdjęcie wykonała archeolog Katarzyna Chmielewska. W niektóre dni także obecni byli: Jerzy Łada członek O/PTN oraz art. rzeźbiarz

Mapka obszaru 41-59 z nowym stanowiskiem nr 15

Jacek Sumeradzki. Wszyscy wspomagali nas swoją pracą i technicznym sprzętem.

Badania przyniosły zamierzone rezultaty, czyli potwierdziliśmy obecność dawnego osadnictwa na polu rolnika Edwarda Wojtysia.

W pobliżu, na południe i wschód od badanego terenu znajdują się inne stanowiska archeologiczne związane ze starożytnym osadnictwem. Przebadaliśmy 120 metrów kwadratowych powierzchni wyznaczonych działek. Wykonaliśmy odpowiednią dokumentację opisową, rysunkową i pomiarową, oraz ponad 140 zdjęć do sprawozdania dla WKZ, delegatura w Ciechanowie. Zdjęcia wykonali: archeolog Katarzyna Chmielewska, archeolog Andrzej Grzymkowski, a także Paweł Bartoszewski i Filip van der Sluis”.

TO OBUSIECZNY MIECZ ŻELAZNY CELTYCKI

Co do znalezionego miecza, to jest to obusieczny miecz żelazny celtycki typu K.II, z ubytkami, z dzwono-watym jelcem, dużym frag-mentem trzpienia rękojeści osobno.

Z pochwy zachował się fragment górnej części szyjki u wylotu pochwy zdobiony ornamentem

Rolnik Edward Wojtaś z odkrytym mieczem w Sali Papieskiej na parterze muzeum. Z lewej strony Andrzej Grzymkowski, w środku Leszek Arent

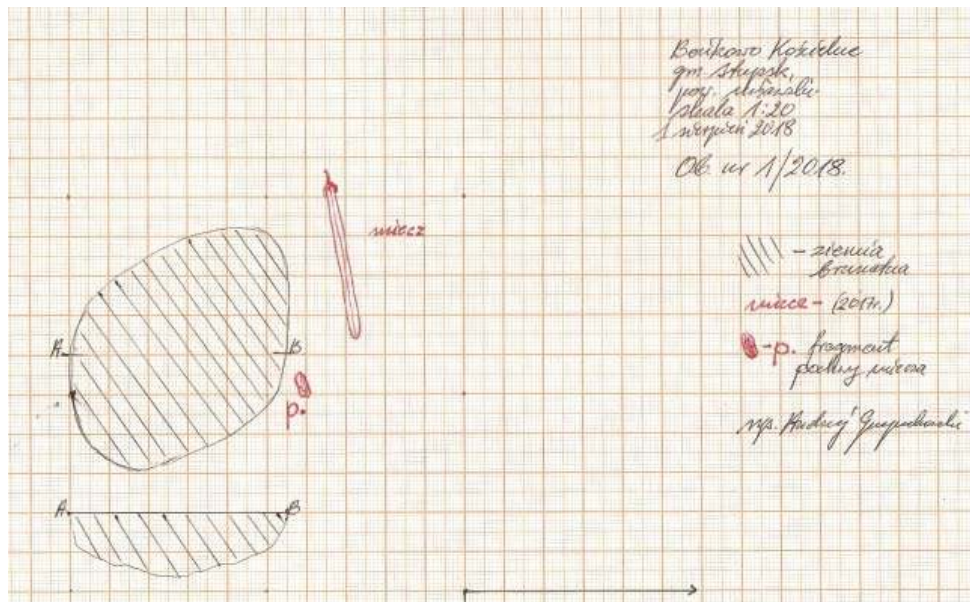
ANDRZEJ GRZYMKOWSKI: „CHCIELIŚMY SPRAWDZIĆ ZASIĘG WYSTĘPOWANIA STAROŻYTNÝCH OBIEKTÓW ZWIĄZANYCH Z DAWNYM OSADNICTWEM”.

roślinnym na powierzchni oraz dwa fragmenty ze środkowej części nie zdobione.

Całkowita długość miecza razem z trzpieniem rękojeści – 102 cm. Szerokość głowni 4,0 – 4,5cm; sze-

rokość fragmentu pochwy – 5 cm.

Podobny miecz obusieczny został znaleziony w 1988r., w bogato wyposażonym zespole oznaczonym nr 20/88, w czasie badań terenowych prowa-

Obiekt nr 1/2018 z miejscem znalezienia miecza

Zastawa miecza celtyckiego z dzwono-watym jelcem; obok zdobiona część wylotowa żelaznej pochwy

logicznego w Warszawie, a szczególnie dr. Andrzejowi Szeli z Wydziału Archeologii U.W. za konserwację, analizy fizyko-chemiczne i tomografię komputerową tego znaleziska sprzed dwóch tysięcy lat. Tym

bardziej jest wdzięczny, że wykonali wszystkie prace gratis w ramach wieloletniej współpracy z autorem opracowania — napisał Andrzej Grzymkowski, członek Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej.

Prace na polu rolnika Edwarda Wojtysia

dzonych przez Andrzeja Grzymkowskiego w Stupsku.

W opisie czytamy: „bogate wyposażenie dodatkowe, a mianowicie: miecz w pochwie esowato zgięty, grot włóczni zgięty o 180 stopni, umbo z nitami odwrócone półkulistą kopułą do dołu, a w nim kości, nóż, zapinka typu K, tok (dolne, żelazne, okucie drzewca włóczni) oraz pęseta. Miecz i długi grot włóczni były rytualnie zgięte, miecz podwójnie. Pochowany osobnik z bronią posiadał wysoki status społeczny, skoro jego grób został tak bogato wyposażony. Prawdopodobnie był naczelnikiem – przywódcą grupy osadniczej, zamieszkującej ten teren”.

— Dziękuję kolegom archeologom z Uniwersytetu Warszawskiego i Państwowego Muzeum Archeo-

REKLAMA

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.) Burmistrz Miasta Mława informuje, że w dniach od 18.10.2022 r. do 18.11.2022 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.mlawa.pl umieszczono wykaz nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia, zawierający nieruchomości nr nr 10-698/47 (część), 10-698/69 (część), 10-740/3 (część).

15822otm1-a-M

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.) Burmistrz Miasta Mława informuje, że w dniach od 18.10.2022 r. do 18.11.2022 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.mlawa.pl podano do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Wykaz obejmuje nieruchomości: lokal mieszkalny nr 3 w budynku mieszkalnym wielorodzinnym położonym w Mławie, przy ul. Granicznej 84/1, wraz z udziałem w prawie własności działki nr 10-1918/3 pod budynkiem, lokal mieszkalny nr 5 w budynku mieszkalnym wielorodzinnym położonym w Mławie, przy ul. Bolesława Chrobrego 2, wraz z udziałem w prawie własności działki nr 10-4175/23 pod budynkiem.

15722otm1-a-M

MOJA IDOLKA W SENSIE METAFIZYCZNYM

Nigdy nie poznałam Jej na żywo i w kolorze — w realu. Może nie było okazji? Może nie postarałam się wystarczająco solidnie? Jednak kiedy odeszła — jakiś fragment mojego życia odszedł razem z Nią. Ale — kto nie chce, niech nie wierzy — pożegnała się ze mną.

„NAWIEDZONY DOM”

Zacząło się całkiem niewinnie. Na 12. urodziny, jak co roku, dostałam steretę książek. Był wśród nich „Nawiedzony dom” Joanny Chmielewskiej. Okładka taka sobie, głównie czarna, z jakimś żółto-czerwono-zielonym konturem domu w zaroślach. Oprawa broszurowa, żadne tam złote litery, mosiężne okucia. Żadne zakładki doszyte do kapitałki. Jak powiedziała by sama Bohaterka: żaden tam szal ciał i uprząży!

A jednak. Książkę chwyciłam zaraz po kinderbalu i zanim nastał brzask kolejnego poranka — przeczytałam. I to był ten moment, który wpłynął na moje życie dramatycznie. Przede wszystkim narodziła się moja miłość do Joanny Chmielewskiej. W tej samej chwili bezgranicznie pokochałam też zagadki z przeszłości, o które nękać zaczęłam wszelkie osoby swoje i obce, byleby na oko prezentowały pokolenie moich dziadków. Dalej, zaczęłam się bacznie rozglądać po Olsztynie w poszukiwaniu podobnych „nawiedzonych miejsc”. Kilka wnawet dość prędkim tempie znalazłam i do dziś mijam je z uśmiechem na twarzy oraz delikatnym ciepłem w sercu. Tej pamiętnej nocy z 2 na 3 czerwca narodził się też mój duch nieokiełznanej, niepohamowanej i — niech pęknie! — nieuleczalnej grafomanii, na którą dowodem jest choćby niniejszy artykuł. No i to oczywiście wtedy zaprzyjaźniam się na całe życie z Janeczką i Pawełkiem, a pierwsze z brzegu chabry przy drodze do końca życia będą mi się kojarzyć z jedynym na świecie, nadzwyczajnym psem!

Krótko później nawiązałam ścisłą współpracę z panią Basią z osiedlowej biblioteki, która niejako „pod ladą” trzymała dla mnie kolejne tomy przygód Janeczki i Pawełka oraz samej Autorki i jej

towarzystwa — biura projektów, Alicji, rodziny... Wprawdzie ogólnie czasy komitetów kolejkowych, list kandydatów na posiadaczy meblościanki typu „Alik” i słynnych transakcji „spod lady” powoli odchodziły do historii — mnie ta biblioteczna lada wciąż była bardzo potrzebna, bo książki Chmielewskiej były w czytaniu bez przerwy. Śmiem nawet twierdzić, że były to najbardziej zniszczone pozycje w całej bibliotece oraz te, za które zapłacono największe sumy kar za przetrzymanie! Ale ja, dzięki pani Basi, kiedy tylko oddawałam właśnie przeczytany tom — już się mogłam zaczytywać w następnym!

„TAJEMNICA”

„Tajemnicę” znalazłam zwyczajnie w Parku Kusińskiego, w przejściu między schodami a ogrodzeniem przedszkola. Szłam sobie bez żadnych przeczuc, a książka leżała na ławce. Zamknięta była i dzięki temu natychmiast wyhaczyłam charakterystyczną dla wydawanej na początku lat 90. serii okładkę, szczególnie, że akurat ten tom miał w grafice sporo czerwonego. Najpierw usiadłam na ławce i postanowiłam poczekać na właściciela. Bo może zapomniał zabrać, przyjdzie i będzie szukać? Po dwóch godzinach i jakichś stu stronach czytania — postanowiłam jednak iść do domu, ale książki nie zostawiłam. Prędzej trupem bym tam padła albo ręce by mi uschły! Nie. Zdecydowałam się na działanie metodyczne. Wydrukowałam mianowicie kartkę i taknąmą klejącą przyklepiłam ją jeszcze tego samego dnia do tej konkretnej parkowej ławki. „W tym miejscu znalazłam „Tajemnicę” Joanny Chmielewskiej. Wzięłam ją do domu, ale jeśli jest Twoja — proszę o telefon”. Tu, ponieważ RODO jeszcze nie obowiązywało,

Autor: Magdalena Maria Bukowiecka

Cała twórczość na specjalnie dla niej zaprojektowanej półce

podałam domowy numer telefonu. Właściciel zgubił się nigdy nie zgłosił, ale za to zaczęły wydzwaniać do mnie tajemnicze osoby i uparcie domagały się rozmowy z jakimś Lewczukiem! Trwało to dobrych kilka lat, ale w którymś momencie nagle ucichło. Nigdy też nie poznałam osobiście ani Lewczuka, ani żadnej z osób, która tak ląknęła z nim kontaktu. Ot, taka „Tajemnica”...

„SZAJKA BEZ KOŃCA”

Ta akurat pozycja prawie mnie wykończyła! Ale i niejako utorowała drogę do sławy...

To od „Szajki” zaczęła się bowiem moja kariera w dziedzinie głośnego czytania. Już fragment o przygodach pana Seweryna z góralką na desce mocno pchał mnie ku uszczęśliwieniu lekturą reszty społeczeństwa. Kilka stron dalej, kiedy Jerzy, starszy syn Chmielewskiej, otwarcie zaczął szkalować młodszego Roberta — skłonna byłam się z „Szajką” w najbardziej ruchliwym miejscu Olsztyna i po prostu zacząć głośno czytać. Gdy jednak doszłam do perypetii z poszukiwaniami Klekota — zdecydowana byłam na dosłownie wszystko, byleby tylko nie umrzeć ze śmiechu w samotności!

Oczywiście, na pierwszy ogień poszła moja mama — zareagowała jak trzeba, lzy jej z oczu ciekły wartkim

strumieniem i usmarkała się rzetelnie. Następnie zebrałam wszystkie zaprzyjaźnione sąsiadki i też im zaserwowałam rozdział z Klekotem bez znieczulenia. Zaprotestowali sąsiedzi: poczuili się wykluczeni i też zażądali rozrywki. W tym roku jechałam też na kolejne wakacje do kochanego Władysława i skutkiem był taki, że wieczorem nie miałam chwili spokoju, bo już o 18 wszyscy współletnicy stali pod oknem i joyczyli o czytanie. Kiedy więc znalazłam gdzieś ogłoszenie, że jedna z olsztyńskich księgarń organizuje lipcowe seanse głośnego czytania — ręka mi sama po „Szajkę” poleciała. Traf chciał, że ten sam wieczór wybrał na czytanie swoich ulubionych książek redaktor Marek Barański, dziś mój kolega z pracy. Tak mu się moja interpretacja i sama idea głośnego czytania innym spodobały — że z marszu trafiłam na łamy „Gazety Olsztyńskiej”. Do dziś, w chwilach największych życiowych porażek lub chandry sięgam po „Szajkę” — zawsze pomaga.

I jeszcze jedna ciekawostka. Gdzieś na początku „Szajki” bohaterka odczytuje na kawałku starej sztabówki miasteczko o nazwie Wormditt. Biedzi się w identyfikacji tego miejsca dobrych kilka stron. A ja, interesując się już wtedy namiętnie historią Prus Wschodnich, od pierw-

szego kopa wiedziałam, że zwyczajnie chodzi o swojąską Ornetę!

„AUTOBIOGRAFIA”

Korzystając z okazji, że książki Chmielewskiej zaczęły być wznawiane, zaczęłam całą Jej twórczość skrupulatnie kompletować. Traf chciał, że na III tom „Autobiografii” trafiłam w Gdyni. Choć uwielbiam szwendać się po tym mieście ot tak, bez powodu i celu — z ręką na sercu przyznaję, że tego dnia powrotu do Gdańska kolejką nie mogłam się doczekać. Gdy tylko wsiadłam i znalazłam sobie wygodne miejsce przy oknie — oczywiście zaczęłam czytać. Do dziś twierdę, że sam diabeł mnie wtedy do tego czytania podkusił, bo jak tylko trafiłam na perypetie Chmielewskiej z BLOKiem, rodziną i gachem — już zrobiło się ciężko, a na widnokręgu dopiero majaczył Sopot. Potem doszły domy kultury w Związku Radzieckim i, nie bacząc na otoczenie, śmiać zaczęłam się wgłos. Z każdą stroną było gorzej, ale gdy doszłam do szczegółów bilansu na chandrę z 13 września 1962 r., lzy mi już ciekły, usmarkałam się po pas, a cały wagon rżał razem ze mną! Przy czym grunt, że chociaż ja znałam powód, dla którego wszyscy pękaliśmy z uciechy... To się nazywa, że śmiech jest zaraźliwy...

„Autobiografia” zapisała się dodatkowo w moim i mojej mamy życiorysie tym, że uratowała nas przed trwałym wariactwem. Był bowiem taki czas, kiedy remontowaliśmy naszą kuchnię, a ekipa remontowo-budowlana robiła co mogła i — zamiast systematycznie wykańczać kolejne punkty roboty — dzień w dzień, powoli, lecz metodycznie wykańczała nas! Chmielewską czytałyśmy już wtedy maniakcko i do dziś twierdzimy, że kolejne tomy Jej licznych perypetii

życiowych realnie odratowały nas przed wyjazdem do Tworek, które już po 3 dniach w domu z „fachowcami” zaczęły nam się kłaniać bardzo nisko!

„WIELKI DIAMENT”

Choć przeczytałam wszystkie książki Joanny Chmielewskiej, a większość z nich posiadam — oba tomy „Wielkiego diamentu” wciąż czekają na odkrycie. Miło jest kolejny raz czytać i przeżywać książkę ulubionego autora. Choćby perypetie Lesia. Albo rodzinne szukanie skarbów. Albo nieplanowaną podróż do Brazylii... Ale jeszcze milej jest czytać powieść Idolki pierwszy raz. Stoi zatem ten „Wielki diament” wciąż w charakterze terra incognita na długiej półce, zaprojektowanej wyłącznie z myślą o twórczości Chmielewskiej, i czeka na swoje odkrycie. Nie wiem, co skłoni mnie do przeczytania: zabiorę go w wyjątkową podróż, w moim życiu nastąpi jakaś rewolucja...? A może zwyczajnie, w któregoś sobotnie przedpołudnie najdzie mnie ochota. Grunt, że choć wiem, że Chmielewska nic już nie napisze — ja nadal mam coś do przeczytania. Asa w rękawie. Wisienkę na torcie.

Dla mnie Joanna Chmielewska jest kimś naprawdę wyjątkowym. I wprawdzie nie poznałyśmy się za życia, w poniedziałek 7 października 2013 r. w Olsztynie było średnio ciepło, zza kilku chmurek często wyglądało słońce i nie było wiatru. Stałam sobie wówczas przy niedomkniętym oknie i podpatrywałam ludzi śpieszących we wszystkich kierunkach. Nagle, zupełnie niespodziewanie jakiś nieznany podmuch pchnął okno, które zrzuciło na podłogę doniczkę z kwiatkiem.

Chwilę później z radia usłyszałam, że Joanna Chmielewska nie żyje.

Magdalena Maria Bukowiecka

CZY PRACODAWCA MA OBOWIĄZEK FINANSOWAĆ PODNOSZENIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH?

Zgodnie z art. 17 oraz art. 94 pkt 6 Kodeksu pracy, pracodawca jest obowiązany ułatwiać pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Regulacje te, są jednak bardziej deklaracją intencji ustawodawcy, niż rzeczywistym zobowiązaniem pracodawcy by pomagał uczącym się pracownikom.

Pracownik nie ma obowiązku informowania swego pracodawcy o rozpoczęciu studiów, kursów doszkalających, czy szkoleń odnoszących się do podwyższania jego kwalifikacji na rynku pracy. Pracodawca, co do zasady, powinien w miarę możliwości sprzyjać ogólnemu rozwojowi pracownika. Istotnym jest jednak, czy podnoszenie wykształcenia/kwalifikacji zawodowych odbywa się na podstawie skierowania przez pracodawcę. W przypadku braku takiego skierowania, pracownik nie może ubiegać się od pracodawcy m.in. o dofinansowanie nauki, czy udzielenie mu urlopu szkoleniowego. Nie będzie też miał żadnego wpływu na to, jeżeli pracodawca nie wyrazi zgody na zwolnienie

z części dnia pracy, by pracownik mógł uczestniczyć w obowiązkowych zajęciach. Realizacja obowiązku wskazanego w art. 94 pkt 6 Kodeksu pracy zależy od możliwości finansowych pracodawcy. Podnoszenie kwalifikacji przez pracownika może wiązać się z częściowym dofinansowaniem lub całkowitym finansowaniem szkolenia, kursu czy studiów, a nawet zwolnieniem go z obowiązku wykonywania pracy na czas szkolenia i wypłaceniem mu wynagrodzenia za okres nieobecności.

Pracodawca mógłby ewentualnie ułatwić pracownikowi podnoszenie kwalifikacji zawodowych mniejszym kosztem, np. zwalniać go z obowiązku świadczenia pracy na czas udziału w szkoleniu nie

Pracodawca, co do zasady, powinien umożliwiać pracownikowi podwyższanie swoich kwalifikacji

placąc za ten czas wynagrodzenia. Jednak przyjęcie któregośkolwiek z tych rozwiązań zależy wyłącznie od dobrej woli pracodawcy.

Sąd Najwyższy w wyroku z 25 maja 2000 r. (sygn. akt I PKN 657/99, OSNP z 2001 r. nr 22, poz. 660)

stwierdził, że obowiązek ułatwiania pracownikom podnoszenia kwalifikacji zawodowych nie oznacza, że pracownik może domagać się od pracodawcy zorganizowania i przeprowadzenia określonego rodzaju szkolenia (np. komputerowego).

Podsumowując, podwyższanie kwalifikacji zawodowych nie jest uzależnione od wyłącznej zgody pracodawcy. Oczywiście, w przypadku, gdy taka zgoda występuje, musi być potwierdzona na piśmie. W zaistniałej sytuacji pracownikowi przysługuje szereg uprawnień, z których może skorzystać. Należą do nich m. in.: płatny urlop szkoleniowy, zwolnienie z całości lub części dnia pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, pracodawca może także pokryć opłaty za kształcenie, przejazd, podręczniki i zakwaterowanie.

W przypadku braku wyrażenia zgody pracodawcy na podwyższanie kwalifikacji pracowniczych, pracownik ma możliwość kontynuowania edukacji

we własnym zakresie, jednakże pracodawca nie ma obowiązku partycypowania w kosztach i udzielania czasu wolnego na czas egzaminów oraz zajęć.

Pracodawca, co do zasady, powinien umożliwiać pracownikowi podwyższanie swoich kwalifikacji, aczkolwiek nie ma żadnego środka prawnego, który by go do tego obligował.

Dr Łukasz Sztzych

POKOŁENIE ALFA OBRACA SPORYM PORTFELEM

Dzieci mają istotny wpływ na decyzje zakupowe rodziców. Coraz częściej same je podejmują i korzystają z aplikacji bankowych.

Coraz większy wpływ na decyzje zakupowe rodziców mają dzieci nie tylko w tak oczywistych kategoriach jak zabawki czy słodycze. Co ciekawe, 10 proc. najmłodszych domowników ma wpływ także na decyzję o zakupie samochodu. Mali konsumenci coraz częściej dysponują kieszonkowym i korzystają z nowych technologii umożliwiających płatności bezgotówkowe. 11 proc. dzieci ma swoją kartę płatniczą – debetową lub przedpłaconą, a wielu młodych konsumentów sprawnie posługuje się BLIK-iem.

Młode pokolenie, czyli dzieci od 3. do 13. roku życia, nazywane pokoleniem

Alfa, to już wpływowa grupa konsumentów, która często doradza dorosłym w kwestiach związanych z zakupami. Jak pokazało badanie IRCenter, dzieci współdecydują o zakupie większości rzeczy, począwszy od zabawek (54 proc.) czy płatków śniadaniowych (50 proc.), poprzez soki (45 proc.), słodycze (43 proc.) czy wybór filmu w kinie (44 proc.), a skończywszy na samochodzie (10 proc.). Z drugiej strony młodzi konsumenci coraz częściej robią samodzielne zakupy i wtedy sytuacja się odwraca.

– Na wybory dzieci wpływa przede wszystkim otoczenie. Do pewnego wieku rodzice są najważniejsi, ale

potem pojawiają się wybory dokonywane pod wpływem rówieśników. Wtedy okazuje się, że to, co ma koleżanka, jest ważniejsze od tego, co mówi mama. Drugim źródłem inspiracji są social media i internet, tam dzieci mają kontakt z publikacjami na TikToku i Instagramie. Oglądają zdjęcia swoich idoli i chcą posiadać to samo, co oni – wyjaśnia Dorota Peretiatkowicz, partnerka IRCenter.

Raport „Generacja Alfa” wskazuje, że 89 proc. dzieci w wieku 3–13 lat korzysta z internetu raz w tygodniu lub częściej. Średnio spędza tam 1,3 godziny. 70 proc. z nich korzysta z YouTube’a, a 35

proc. – z TikToka, a popularnych twórców internetowych często traktują jak przyjaciół czy rodzeństwo.

– Dzieci mają do dyspozycji pieniądze w zasadzie już od urodzenia, bo już wtedy dostają pierwsze prezenty. Czasami rodzice nie wiedzą, co robić z tymi pieniędzmi, i zakładają konta lub subkonta w banku. Często dzieci dostają pieniądze do ręki i za namową rodziców wkładają do swojej skarbonki – dodaje Dorota Peretiatkowicz.

Według badania IRCenter aż 79 proc. dzieci dysponuje własnymi pieniędzmi. Regularne kieszonkowe otrzymuje co trzecie dziecko, a nieco

mniej – 29 proc. – dostaje od bliskich pieniądze zamiast prezentów. Ale nie tylko, bo dzieci dostają pieniądze także w zamian za wykonywanie drobnych prac domowych, np. za wyrzucenie śmieci. Dostają również pieniądze w sposób niebezpośredni, a mianowicie zabierają sobie resztę z zakupów.

– Okazuje się, że tych pieniędzy dzieci mają całkiem dużo. Mają do dyspozycji kwotę 50–60 zł, którą wydają na słodycze, napoje, drobne przekąski, chociaż część deklaruje, że zbiera na jakiś cel, np. rower – zauważa partnerka IRCenter. – Problem w tym, że dzieci za bardzo nie wiedzą, po co mają oszczędzać. Jeśli

dziecko wkłada do skarbonki, pieniądze właściwie dla niego znikają. Dopiero w pewnym wieku, kiedy mają już cel oszczędzania, przywiązują do tego większą wagę.

Młodzi ludzie są od małego zaznajamiani z usługami finansowymi. Jedna trzecia dzieci korzysta już z aplikacji bankowej, z czego 37 proc. sprawnie posługuje się BLIK-iem. Własną kartę płatniczą (debetową lub przedpłaconą) ma 11 proc. dzieci i wiele z nich wykorzystuje ją na co dzień. Z badania wynika, że 5 na 10 małych konsumentów płaci kartą za napoje lub słodycze podczas wizyt w sklepie.

Źródło: Newseria

PRACA

PRZYJMĘ do sprzątania bloków z windami, emerytkę. Giżycko, 508-509-055

STRZEGOWO. Zatrudnię kierowcę kat.B na busy - krótkie trasy, Emeryta lub Rencistę - konieczne doświadczenie tel.515-400-777

ZATRUDNIĘ brukarzy i pomocników, tel.690188885

ZATRUDNIĘ mechanika samochodowego oraz pracownika fizycznego, Strzegowo, tel.500167449

SPRZEDAM

DREWNO opałowe mokre, 535-237-271

DREWNO opałowe sprzedam, różny gatunek oraz w workach narozpałkę, 504-250-135

GIŻYCKO Sprzedam deski budowlane i drewno opałowe, tel.504675577

NML Domek letniskowy do rozbiórki lub przeniesienia w okolicy Skarlina o powierzchni 25m2 za 3.500zł sprzedam. Na własną odpowiedzialność, możliwość przetransportowania całości. Domek zawiera wyposażenie, które wliczone jest w cenę. tel.501-056-206

NML Pianino firmy Kuhl & Klatt tanio sprzedam, 600-376-158

NML Przyczepę do transportu koni sprzedam, 606-796-996

NML Sprzedam farbę elewacyjną białą, 2 opakowania po 15L, 550zł, Biofarba Kreisel Polysilikonowa, Mszanowo koło Nowego Miasta Lubawskiego, 518-677-989

WYNAJMĘ okazjonalnie pokój kompletny dla mężczyzny, 535-237-271

KUPIĘ

GARAŻ, 885-346-885

NIERUCHOMOŚCI

I-KANCELARIA NIERUCHOMOŚCI GUTKOWSKI; od XXw. Na Rynku Krajowym, NIERUCHOMOŚCI-SPRZEDAŻ-KUPNO-WYNAJEM, Ława-Niepodległości 8/13, www.gutkowski-nieruchomosci.pl, tel./fax. 89/649-31-19, 604-222-552

BIURO Nieruchomości NOWY DOM- Giżycko, 517-520-191, www.nieruchomosci-nowydom.pl

DO wynajęcia kontener 30m2 na magazyn, garaż, przeprowadzkę. Giżycko., 669-197-279

DZIAŁKI rolne, 607-118-733

KUPIĘ MIESZKANIE może być do remontu lub zadłużone. Pomogę w spłacie długu. Zapłacę 5000 za informację. Tel.661435785

KUPIĘ mieszkanie w Elku. Może być zadłużone lub do remontu. Tel: 737729255

LOKAL 16m2, 885-346-885

LUBAWA, Sprzedam lub wynajmę mieszkanie 36m2, osiedle Królewskie, Lubawa, 501-134-578

NML Hala 200m2 w Tereszewie do wynajęcia, 509-347-713

NML Mieszkanie 68m2 do wynajęcia, blok, parter, 3-pokoje, duży przedpokój, kuchnia, duży balkon, piwnica, ogródek. Mieszkanie bez progów, na klatce schodowej wjazd dla osoby niepełnosprawnej.W cenę wliczony jest czynsz+media wg zużycia, Nowe Miasto Lubawskie, 603-038-233

NML Sprzedam dom+ budynek gospodarczy pięknie położony, działka 10 arów, Nowe

Miasto Lubawskie, 666-095-072.

NML MIESZKANIE do wynajęcia- trzypokojowe lub dwupokojowe, umeblowane, centrum Nowego Miasta Lubawskiego tel.880-705-282, tel.698-618-396

NML Sprzedam duży dom z dużym gospodarczym budynkiem, działka 15 ar, Nawra 28, 696-348-176

NML Sprzedam działkę o pow.773m2 w Nowym Mieście Lubawskim, ul.Kamionki, na działce dom 201m2 do kapitalnego remontu oraz budynek gospodarczy 78m2, 696-166-562

NML Sprzedam garaż metalowy 18m2 z gruntem przy ul.Dworcowej w Kurzętniku, 7.000zł, 511-412-660

NML Sprzedam garaż murowany z kanałem, przy ul.Tysiąclecia, obok Przed-szkola Miejskiego w Nowym Mieście Lubawskim, 603-038-233.

POKOJE 1,2-osobowe dla osób uczących, pracujących, oddzielne wejście. Giżycko, 660-024-565

PRZYJMĘ w dzierżawę grunty rolne w okolicach Giżycka, 512 201 327

SPRZEDAM apartament około 28m2, parter. Spokojna dzielnica miasta Giżycko. 531 667 072.

SPRZEDAM działkę budowlaną o pow.0,12a, uzbrojoną, Uzdrawo, 785-541-026

SPRZEDAM mieszkanie 50m2, 3 pokoje, 3 piętro Ostróda Armii Krajowej + garaż, 506-675-530

SPRZEDAM własnościo-we, 3 pokojowe mieszkanie o pow.58,86m2, Nidzica, ul.Kopernika, 602-749-014

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, tel.503-103-703

WYNAJMĘ M-4, Nidzica, ul.Warszawska 12b, 4p., 784-137-922

WYNAJMĘ mieszkanie M-3, 38m2, Nidzica, ul.Warszawska, 509-369-834, 721-162-979

WYNAJMĘ/SPRZEDAM mieszkanie 51m2, 2-pokojowe, Os.Warszawskie, Lubawa, 695-721-267

YOUHOUSE Korzystnie sprzedam Twoje mieszkanie, działkę, dom- Wycena i Sprzedaż Nieruchomości Krzysztof Kasprowicz, tel.510-511-522

AUTO-MOTO

!AUTA ASKUP 609730905

ABSOLUTNIE kupię auta całe rozbite na złom bez oc odbior lawetą, 887-813-007

NML Sprzedam Fiat Seicento,900cm3, 1998r., 517-727-095

SKUP AUT - atrakcyjne ceny! 516 368 453

USŁUGI

ŁAZIENKI profesjonalnie!!! 572 543 888,

REMONTY 793547242

SZYCIE kotder, 665-434-450

TYNKI maszynowe, 509-512-130

USŁUGI koparko-ładowarką, 790-220-500

USŁUGI ładowarką czołową, transport, załadunek ziemi, gruzu, obornika. Lubawa i gm.Lubawa, 691-123-162

USŁUGI remontowo-budowlane: wykończenia, docieplenia budynków, glazura, terakota, szpachlowanie, malowanie tel.517-647-634

UTYLIZACJA i zdejmowanie azbestu, 509-512-130

WYKOŃCZENIA wnętrz, remonty A-Z. 572 543 888

KONSTAŁ PRODUCENT
GARAŻE blaszane | BRAMY garażowe
KOJCE dla psów | WIATY | KONTENERY
Najniższe **CENY** Różne wymiary **Dogodne RATY** Transport cały **KRAJ**
www.konstal-garaze.pl
505-526-036
29-642-34-61 22-100-45-96 89-650-30-43 24-368-32-17
25-740-57-38 509-574-644 23-683-10-85 86-225-23-11
578220tr-A-P

RÓŻNE

!GARAŻE BLASZANE, NOWOCZESNE WIATY, 798-710-329, 698-230-205.

KUPIE i przyjmę rowery dla mieszkańców Ukrainy, 504-631-626

KUPIĘ stare motocykle SHL, WFM, Junak, motorowery żak, ryś, 504-631-626

NIDZICA-SPRZEDAM silnik 11KW z długim przewodem, 2 opony 750-20, kregżagę, rower zachodni., 884-608-982

ODSTĄPIĘ wykupione miejsce na starym cmentarzu Giżycko, 884-266-884

PRACE ogrodowe, ogrodzenia różne, 452-154-792

ZWIERZĘTA

KUPIĘ byczki, jałówki 100-500kg. 517-245-435

SKUP bydła. Najlepsze Ceny! Dojazd do gospodarstwa, 514-574-163

ZDROWIE I URODA

PRYWATNY Gabinet Urologiczny, lek. Marek Karczewski- specjalista urolog, przychodnia El-Med, ul. Witosa 2, Giżycko. Rejestracja telefoniczna: 87/420-73-00

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

!! Kupię byczki, jałówki w każdej kondycji, 50kg- 400kg do dalszego chowu płatne gotówką 607-53-32-66

GĘSI chowane naturalnie, na wolnym wybiegu, karmione owsem sprzedam. 786-988-240

KUPIĘ bydło od 250kg, 692-411-362

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Dowóz, TANIO, 502-031-298

NML Sprzedam cielęta- byczki, jałówki, okolice Nowego Miasta Lubawskiego, 516-181-554

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, 451-521-555; 512-365-027

SPRZEDAM jałówki cielne, tel.501460353

maszyny rolnicze

NML Sprzedam ładowacz Cyclop T-214, 503-925-424

PRASĘ kosztującą Famarol sprzedam, 87-520-67-60

UŻYWANE CZĘŚCI URSUS-ZETOR silniki; skrzynie biegów; tylne mosty; zwolnice; podnośniki; przednie napędy; bloki; głowice i inne; możliwość wysyłki ceny od 100 zł, 601-598-983

ciągniki

KUPIĘ kombajn Anna, plus ciągnik C-360 lub podobny, 606-713-778

SPRZEDAM ciągnik C-360 3P, URSUS, sprawny rok.1985, 797-795-672

produkty rolne

NML Sprzedam tegoroczną słomę w kostkach, 56-472-15-69

NML Sprzedam żyto, 503-896-762

SPRZEDAM owies, 693-778-935

SPRZEDAM siano w kostkach b.dobrej jakości., 664-867-321

SPRZEDAM ziemniaki Irga. Tel. 698-640-426

SPRZEDAM ziemniaki jadalne, Nidzica, 724-259-595

SPRZEDAM:ZBOŻA paszowe. Tel.606-505-511

DIETA ANTYSMOGOWA

Jakość powietrza w Polsce należy do najgorszych w Europie. Drobne zmiany w jadłospisie mogą zmniejszyć niebezpieczeństwo, jakie niesie ze sobą smog, i zapobiec powstawaniu wolnych rodników w organizmie.

Jak się odżywiać, aby ochronić swoje zdrowie i zmniejszyć negatywne skutki smogu na nasze zdrowie, podpowiada dietetyk. Według danych z 2016 r. rocznie z powodu zanieczyszczeń powietrza umiera na świecie 4,2 mln osób, a w Polsce 47 tys. Szacunki naukowców z Uniwersytetu Harvarda i University College London z 2021 r. sugerują, że dane są o wiele bardziej pesymistyczne i oscylują wokół 100 tysięcy osób rocznie.

SMOG – ZABÓJCA W CZARNEJ MASCE!

Smog jest przyczyną powstawania ogromnej ilości wolnych rodników, co w rezultacie nasila stres oksydacyjny. Działając drażniaco na śluzówki,

for: pixabay

JAK POWSTAJĄ WOLNE RODNIKI?

W wyniku różnych przemian komórkowych w naszym organizmie zdarza się, że atom tlenu gubi gdzieś jeden ze swoich elektronów.

palne, palenie papierosów oraz właśnie zanieczyszczenia powietrza — wyjaśnia Magdalena Kartasińska-Kwaśnik, dietetyk kliniczny i kierownik działu dietetycznego Dailyfruits.

może powodować rozwój wielu chorób, takich jak zapalenia płuc i oskrzeli, astmy czy POCHP. Jest również niebezpieczny dla układu krążenia. W wyniku przewlekłego narażenia na benzopiren (najbardziej rakotwórczy składnik smogu) rozwijają się nowotwory górnych dróg oddechowych oraz okolic głowy i szyi. Ponadto obserwuje się zaburzenia koncentracji, przewlekłe bóle głowy, obniżenia nastroju oraz depresję.

Staje się wtedy nadmiernie reaktywny. Chcąc stać się znów kompletnym, niszczy okoliczne atomy. Z czasem może dojść do uszkodzeń większych struktur, na przykład błon komórkowych czy DNA.

— W niewielkich ilościach wolne rodniki są wykorzystywane na przykład do zwalczania bakterii. W nadmiarze działają przeciwko naszym tkankom. Nadmiernemu ich wytwarzaniu sprzyjają infekcje, stres, stany za-

CO MOŻE NAS CHRONIĆ?

Okazuje się, że drobne zmiany w codziennym jadłospisie mogą zmniejszyć niebezpieczeństwo, jakie niesie ze sobą smog i zapobiec powstawaniu wolnych rodników w organizmie. Sekret dietety antysmogowej są produkty bogate w antyoksydanty, czyli przeciwutleniacze. To właśnie one, dostarczając brakujący elektron, niwelują działanie wolnych rodników i łagodzą stres oksydacyjny.

paprykę czerwoną czy natkę pietruszki.

3. Wspierająco działają także witamina E i kwasy omega-3, które są zawarte w awokado i olejach roślinnych.

4. Nie należy zapominać także o witaminie D. Jej bogatym źródłem są tłuste ryby morskie czy tran.

5. Ważny dla organizmu jest także selen, który znajduje się w orzechach brazylijskich.

6. Wart dodawać do potraw także zioła i przyprawy, szczególnie suszone oregano, kurkumę i cynamon.

JAKI JEST SPOSÓB NA SMOG?

Odpowiednie nawodnienie jest w tym okresie szczególnie ważne. Należy zawsze mieć przy sobie butelkę wody, pić zieloną herbatę lub bombę witaminową w postaci świeżo wyciskanego soku owocowego, a wieczorem warto rozgrzać się gorącym kakao.

Dieta antysmogowa wcale nie musi być droga i wymyślna. Wystarczy w okresie jesienno-zimowym zwiększyć spożycie owoców i warzyw do 4-5 porcji każ-

ny. Powinny być podstawą „diety antysmogowej”. Gdzie zatem możemy je znaleźć?

1. Znajdziemy je w czerwonych owocach, winogronach, kakao, herbacie oraz roślinach kapustnych — szczególnie w brokułach, cebuli czy czosnku.

2. Ważna jest również witamina C. Należy sięgać po cytrusy, czarne porzeczki,

Należy sięgać także po rośliny zielone bogate w chlorofil, który dzięki swojej budowie chemicznej wiąże i usuwa metale ciężkie z organizmu. Skutki oddziaływania smogu zmniejszają również witaminy z grupy B, które znajdziesz w bananach, roślinach strączkowych, produktach pełnoziarnistych, rybach, chudym mięsie i jajach.

dego dnia. Wypracowane nawyki warto oczywiście kontynuować cały rok.

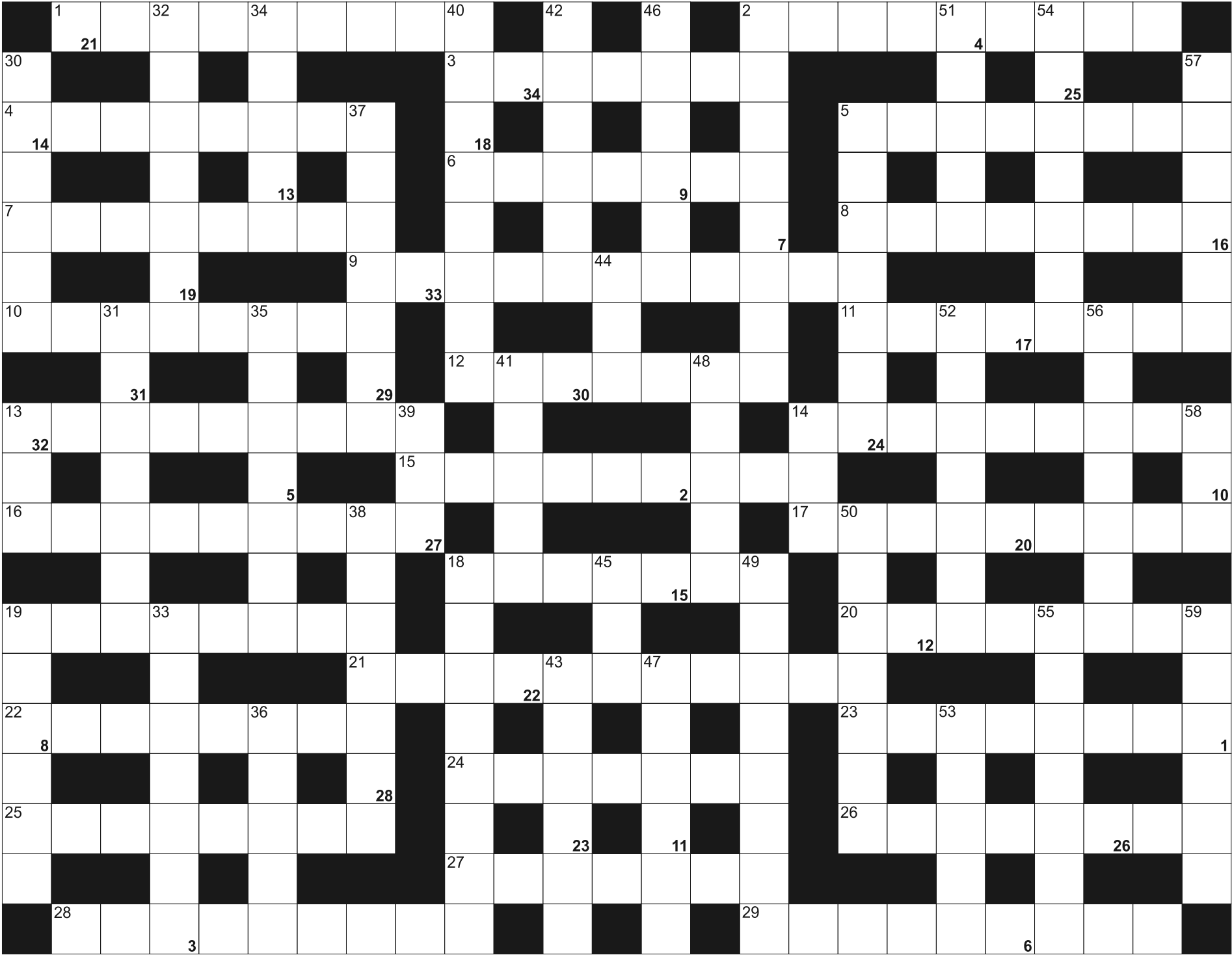
Jak wygląda dieta antysmogowa w pigułce? Należy:

1. Dbać o odpowiednią podaż płynów.
2. Obficie przyprawiać swoje dania suszonymi ziołami i przyprawami korzennymi.
3. Siegać po cytrusy i czerwone owoce każdego dnia.
4. Postawić na zielone warzywa, w szczególności brokuły.
5. Zrezygnować z fast foodów i smażenia, które dodatkowo obciążają organizm.

W tym trudnym okresie należy unikać źródeł zanieczyszczeń i używać masek antysmogowych, ale także zadbać o ochronną dawkę składników odżywczych.

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 34, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3		4	5	6	7	8	9		10	11		12	13	14	15	16		17	18	19	20	21
	22	23	24		25	26	27	28	29		30	31	32	33	34									

POZIOMO: 1) składnik, element całości; 2) rodzaj karety, dezo-bliżantka; 3) papierowy lub kąpielowy; 4) sklep z perfumami; 5) papież przed Franciszkiem; 6) rzadkie imię męskie; 7) disacharydy; 8) mieszkańcy Lwowa; 9) Talesa lub Pitagorasa; 10) potocznie o dużym sklepie samoobsługowym; 11) sąsiadka Białorusinki i Polki; 12) przyznawana zwycięzcy; 13) mówić o jakiejś historii, wydarzeniu; 14) deska zamiast nart; 15) miara siły trzęsienia Ziemi; 16) inaczej epifora, powtórzenie; 17) na listach wyborczych; 18) ptasi dom; 19) ostatni etap biegu; 20) czwarta część godziny; 21) szlak zjazdowy dla narciarzy; 22) pielęgna-cja paznokci; 23) pracuje na plaży; 24) oddział chorób wewnętrznych w szpitalu; 25) siedziba gazety; 26) naboje; 27) harmo-nijka ustna; 28) Pa dla chemika; 29) matka Władysława I Łokietka.

PIONOWO: 2) ... biegów w samochodzie; 5) wędlina z karków-ki; 13) skandynawski grosz; 14) sieć na ryby w kształcie worka; 18) stała załoga wojskowa w mieście; 19) przemysłowa lub internetowa; 30) znana marka obuwia sportowego; 31) strzela w górę z ogniska; 32) kierunkowskazy; 33) amerykańskie mia-sto z Jackowem; 34) pasza dla koni; 35) Jack, bohater "Piratów z Karaibów"; 36) trojańska dla jubilera; 37) niemiarkowość pracy serca; 38) miękka tkanina na ciepłe koszule; 39) nocny motyl;

40) szpinak nowozelandzki inaczej; 41) Ar w chemii; 42) Alek-sander ...-Rylski, reżyser; 43) Daniel, były prezydent Nikaragui; 44) wrodzony talent; 45) sztuka po łacinie; 46) bohater "Eneidy" Wergiliusza; 47) stolica Albanii; 48) starożytny kapitan celtycki; 49) obniżanie się poziomu wody; 50) mieszkanka tureckiej stolicy; 51) argentyński taniec; 52) jedna ze Skandynawek; 53) największe jezioro Nowej Zelandii; 54) może być wielodzietna; 55) obszary bez wznieśień; 56) słynny wodospad na granicy Kanady i USA; 57) władca Hunów zwany "Biczem Bożym"; 58) siedem w tygodniu; 59) krótki sztorm na jeziorze.

PILNIE POTRZEBNA POMOC EMOCJONALNA

Statystyki dotyczące zachowań samobójczych wśród dzieci i młodzieży są niepokojące. Pandemia skumulowała powody, które były zauważalne już wcześniej. Społeczeństwu potrzebna jest umiejętność udzielania pierwszej pomocy emocjonalnej.

Ubiegłoroczne statystyki policji pokazały gwałtowny wzrost liczby prób samobójczych wśród dzieci i młodzieży. Było ich prawie 1,5 tys., czyli o 77 proc. więcej niż w 2020 roku. Aż 127 z tych prób było śmiertelnych. Eksperti alarmują, że poza oficjalnymi statystykami prób samobójczych młodych ludzi może być kilkukrotnie więcej.

– Jako społeczeństwo możemy nauczyć się pierwszej pomocy emocjonalnej i spowodować, że prób samobójczych w naszym kraju będzie mniej – mówi dr Halszka Witkowska, koordynatorka platformy edukacyjno-pomocowej „Życie warto jest rozmowy”.

Z danych Komendy Głównej Policji wynika, że w 2021 roku 1496 dzieci i nastolatków poniżej 18 roku życia podjęło próbę samobójczą (85 prób podjęły dzieci w przedziale wiekowym między 7 a 12 lat). Aż 127 z tych prób zakończyło się śmiercią. W stosunku do 2020 roku oznacza to wzrost o 77 proc. zachowań samobójczych oraz o 19 proc. liczby zgonów.

Dokument „Zachowania samobójcze wśród dzieci i młodzieży. Raport za lata 2012–2021”, opracowany w ramach projektu „Życie warto jest rozmowy” Polskiego Towarzystwa Suicydologicznego, wskazuje jednak, że dane policji pokazują tylko te próby samobójcze, o których zostały powiadomione organy ścigania. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że na każdą odnotowaną w oficjalnych rejestrach śmierć samobójczą młodej osoby przypada od 100 do 200 prób niezgłoszonych. Jeśli

Dr Halszka Witkowska: „A chodzi o to, żeby do prób samobójczych nie dochodziło”

przyjmujemy ten współczynnik w Polsce, to liczbę prób odebrania sobie życia w 2021 roku można by szacować w przedziale od 12.700 do 25.400.

– W grupie wiekowej do 18 roku życia najważniejszymi czynnikami ryzyka, które wpływają na zachowania samobójcze, są przemoc fizyczna, seksualna i psychiczna, ale także zaniedbanie emocjonalne, o którym bardzo mało

mówimy w naszym kraju. Myślę o takich momentach, kiedy dziecko jest w domu niezauważalne, kiedy rodzice nie mają dla niego czasu, kiedy przekładają inne rzeczy nad to, aby się opiekować dzieckiem. Bardzo ważnym problemem z tym związanym jest także bagatelizowanie problemów młodych ludzi, czyli my ich po prostu nie słuchamy i nie słyszymy – wyjaśnia dr Halszka

Witkowska, koordynatorka platformy edukacyjno-pomocowej „Życie warto jest rozmowy”, sekretarz Polskiego Towarzystwa Suicydologicznego.

Obok ogólnego wzrostu liczby prób samobójczych szczególnie niepokojący jest wzrost takich zachowań w grupie dziewczyn. W 2021 roku, według Komendy Głównej Policji, wyniósł on 101 proc.

Jak podkreśla ekspertka PTS, czynnikiem, który wpłynął na wzrost liczby zachowań samobójczych wśród osób do 18 roku życia, jest pandemia, ale to nie ona stanowi główny powód.

– Pandemia skumulowała powody, które były zauważalne już wcześniej. Jeśli w czasie lockdownu młode osoby były zamknięte w domu z domownikiem, który dokonywał przemocy psychicznej czy fizycznej, ale także odcięte od rówieśników, od możliwości kontaktu, to problemy, z którymi mierzyły się wcześniej, spotęgowały się – wyjaśnia specjalistka.

Aby zapobiec próbom samobójczym, potrzebna jest odpowiednia postawa dorosłych znajdujących się w otoczeniu dziecka lub nastolatka, przede wszystkim rodziców, wychowawców i nauczycieli. Ważne jest zwracanie uwagi na zachowanie dziecka lub nastolatka, niebagatelizowanie zmian w jego postawie, obniżenia nastroju, komunikatów dotyczących tego, że ma wszystkiego dosyć, że nie ma siły żyć, że nie chce chodzić do szkoły, itp.

– Powinniśmy zwracać uwagę na mocne zmiany w zachowaniu, czyli sytuacje, kiedy dziecko nagle staje się bardziej apatyczne, więcej śpi albo z drugiej strony robi się bardziej nerwowe. Często niestety traktujemy to jako część buntu nastolatka, a podobne do buntu są objawy nastoletniej depresji. Po pierwsze należy obserwować młodego człowieka, po drugie słuchać, jeżeli zwraca się do nas z problemem, i reagować. Nie bagatelizujemy problemów młodych ludzi i nauczmy się na nowo z nimi rozmawiać – radzi sekretarz Polskiego Towarzystwa Suicydologicznego.

Na problemy z komunikacją wskazują również młodzi ludzie. Wiele osób, które piszą do serwisu ZJWR.pl, przyznaje, że mierzy się z poczuciem samotności, bezradności i beznadziejności, ale nie wie, jak poprosić o pomoc dorosłych.

Zdaniem ekspertów PTS powinniśmy uczyć się udzielać pierwszej pomocy emocjonalnej tak samo, jak uczymy się postępowania w razie wypadku czy zawału. Szybka i odpowiednia reakcja może kogoś powstrzymać przed próbą samobójczą. To szczególnie

istotne, jeśli weźmiemy pod uwagę braki w systemie ochrony zdrowia psychicznego, czyli m.in. trudny dostęp do psychiatrów i psychologów.

Zwiększanie dostępności instytucjonalnych form pomocy jest drugą istotną kwestią, która pomoże walczyć z rosnącą liczbą zachowań samobójczych.

– Warto zwrócić uwagę na rozwój środowiskowych centrów zdrowia psychicznego, ale także środowiskowych centrów pomocy dzieci i młodzieży. Jest to pierwszy poziom referencyjny, na którym faktycznie ta pierwsza pomoc emocjonalna jest przekazana już do specjalisty. Można tam uzyskać pomoc psychologa i psychiatry – podkreśla dr Halszka Witkowska. – Podstawowym problemem jest to, że w naszym kraju bardzo dużo młodych osób po próbie samobójczej trafia do szpitala, bo nie ma innego miejsca, w którym się nimi zaopiekują. A chodzi o to, żeby do prób samobójczych nie dochodziło. Po to jest nam potrzebna pomoc środowiskowa, która będzie bliżej młodego pacjenta.

Zapobieganie zachowaniom samobójczym jest jednym z priorytetów przyjętego w ubiegłym roku Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 w ramach celu operacyjnego Promocja zdrowia psychicznego.

Źródło: Newseria

Z danych Komendy Głównej Policji wynika, że w 2021 roku 1496 dzieci i nastolatków poniżej 18 roku życia podjęło próbę samobójczą

W grupie wiekowej do 18 roku życia najważniejszymi czynnikami ryzyka, które wpływają na zachowania samobójcze, są przemoc fizyczna, seksualna i psychiczna, ale także zaniedbanie emocjonalne.

Z ŻYCIA SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI

SUKCESY BIEGACZY ZE SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 7 W MŁAWIE

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 7 w Mławie mogą się pochwalić wspaniałymi sukcesami na Mistrzostwach Rejonu w sztafetowych biegach przełajowych w Ciechanowie. Zdobyli wysokie miejsca:

- I miejsce dziewczęta z rocznika 2008 - 2009 i awans na Igrzyska Mazowieckie
- III miejsce dziewczęta z rocznika 2010 - 2011,
- IV miejsce chłopcy z rocznika 2010 - 2011.

Gratulacje dla wszystkich uczestników za wysiłek i wielkie serce teraz trzymamy kiuki za walkę na Mazowszu.

Informacja szkoły

DARY JESIENI, KTÓRE WYJDĄ NA ZDROWIE

Każda pora roku ma swoje skarby, tak samo jest z jesienią. Warzywa i owoce, które dojrzewają w tym czasie w naszych ogrodach, na polach i w lesie to dary jesieni. Te skarby, są cennym pokarmem dla naszego organizmu, zaspokajają nasze zapotrzebowanie na składniki odżywcze.

Uczniowie naszej szkoły wraz z opiekunami szkolnych kół PCK i LOP przygotowali wystawę pod hasłem „Dary jesieni”.

Dzieci i dorośli mieli okazję obejrzeć bogactwo tej pięknej pory roku. Na wystawie mogliśmy zobaczyć na własne oczy, dotknąć rękami i powąchać owoce i warzywa znane i mniej znane, zioła i kwiaty.

Ekspozycja została wzbogacona ulotkami promującymi walory smakowe i zdrowotne warzyw i owoców.

Uczniowie klas IV b i VII a oraz członkowie koła PCK i LOP wzięli udział w zajęciach pod hasłem „Zdrowy styl życia” prowadzonych przez panią Justynę Koronowską z Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Mławie.

Zaś ósmoklasiści po wcześniejszej konsultacji z nauczycielem prowadzili warsztaty o owocowe zajęcia warsztatowe dla dzieci z klas II - III.

Mamy nadzieję, że ta akcja pomaga dzieciom zrozumieć, że zdrowie każdego z nas, w dużej mierze zależy od tego, co zjadamy.

Informacja szkoły

NOC BIBLIOTEK W SP 7

6 października 2022r. w Szkole Podstawowej nr 7 w Mławie odbyła się VIII edycja ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek pod hasłem „To musi się powieść”.

W tym roku do zabawy zaproszono uczniów kl. III.

Na początku spotkania uczniowie zostali zapoznani z ciekawostkami z życia Hansa Christiana Andersena, następnie wysłuchali baśni pt. „Brzydkie kaczątko”. Kolejnym etapem spotkania było rozwiązanie zadań dotyczących wysłuchanej opowieści.

Rywalizacja między grupami była niezwykle wyrównana, uczniowie bardzo dobrze ze sobą współpracowali. Punktami za poprawne rozwiązanie zadań były cukierki. Po potyczkach umysłowych przyszedł czas na odprężenie. Uczniowie zrelaksowali się przy muzyce, było dużo zabawy i śmiechu.

Noc Bibliotek została zakończona ćwiczeniami interaktywnymi. Dzieci były bardzo zadowolone, a na pamiątkę wspólnej zabawy otrzymały dyplomy.

Informacja szkoły

Z WIZYTĄ W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY

W dniach 10 - 11 października uczniowie klas VII Szkoły Podstawowej nr 7 w Mławie odwiedzili Powiatowy Urząd Pracy.

W spotkaniu z doradcą zawodowym uczniowie dowiedzieli się, czym zajmuje się tutejszy urząd pracy oraz na jaką pomoc mogą liczyć młodzi ludzie, którzy stoją przed wyborem szkoły średniej, a potem studiów. Było to bardzo wartościowe spotkanie z wieloma cennymi wskazówkami.

Informacja szkoły

PASOWANIE NA UCZNIA W MŁAWSKIEJ „SIÓDEMCE”

13 października 2022 r. uczniowie klas pierwszych ze Szkoły Podstawowej nr 7 im. Zuzanny Morawskiej w Mławie złożyli ślubowanie na sztandar szkoły, w którym przyrzekli być dobrymi Polakami oraz dbać o dobre imię swojej klasy i szkoły. Następnie zostali pasowani przez burmistrza Pana Sławomira Kowalewskiego, zastępcę burmistrza Pana Szymona Zejera i dyrekcję szkoły – Pana Mariusza Lempka i Panią Grażynę Olejarczyk na uczniów.

W tym ważnym dla nich dniu kiedy oficjalnie stali się częścią społeczności szkolnej towarzyszyli im rodzice i zaproszeni goście.

Dzieci z wielkim przejęciem zaprezentowały program artystyczny wykazując się umiejętnościami wokalnymi i recytatorskimi.

Na zakończenie pierwszoklasiści otrzymali dyplomy i upominki. Po uroczystości udali się do klas na słodki poczęstunek.

Naszym najmłodszym uczniom życzymy wielu radości i sukcesów.

Podczas tej uroczystości zostali także wyróżnieni nauczyciele, którym dyrektor szkoły wręczył nagrody.

Nagrodzonym osobom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów w pracy zawodowej i życiu osobistym.

Informacja przedszkola

